Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշմամբ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1.«Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. Իրավական դաշտ.

ա) բանկի հիմնական գործունեությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ ունիվերսալ բանկ է, որը ԼՂՀ և ՀՀ տարածքներում տրամադրում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների գրեթե լրիվ տեսականի: ԼՂՀ նախագահի հրամանագրի համաձայն «Արցախբանկ» ՓԲԸ-ին վերապահված են նաև հետևյալ լիազորությունները՝ ԼՂՀ կառավարության և այլ պետական մարմինների բանկային սպասարկում, ԼՂՀ պետական բյուջեի սպասարկում: «Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, ինչպես նաև ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները՝ ընդունում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ, տրամադրում է առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, բացում և վարում է հաշիվներ, այդ թվում՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ, կատարում է դրամական փոխանցումներ, մատուցում է այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ, գնում և վաճառում է արժեթղթեր, սպասարկում է հաճախորդի դեպո հաշիվները, գնում և վաճառում (փոխանակում) է արտարժույթ, գնում, վաճառում է թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորներ և հուշադրամ, իրականացնում է ֆինանսական վարձակալություն, արժեքների ի պահ ընդունում, իրացնում է ապահովագրական վկայագրեր և (կամ) պայմանագրեր, օրենքով սահմանված կարգով իրականացնում է ապահովագրական գործակալի գործառնություններ, իրականացնում է «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված հաշվի օպերատորի գործառույթներ և այլն:

բ) Բանկի գործարար միջավայրը Լեռնային Ղարաբաղի և Հայաստանի հանրապետություններն (այսուհետ երկուսը միասին՝ նաև Հանրապետություն) են: Չնայած 20-րդ դարի 90-ական թվականների սկզբին Հանրապետությունում սկսած բարեփոխումները զգալի արդյունքներ են տվել մակրոտնտեսական կայունության, տնտեսական գործունեության ազատականացման, շուկայական տնտեսության բնականոն զարգացման համար անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ կառույցների ստեղծման և կայացման ոլորտներում, այդուհանդերձ դեռևս առկա են Հանրապետության գործարար միջավայրը անկատար դարձնող մի շարք հիմնախնդիրներ/խոչընդոտներ: Նշվածը առավել հետաքրքիր դրսևորումներ ունի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում, որտեղ բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերն ավելի են մեծանում՝ կապված մի շարք յուրահատուկ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ պատճառների հետ, մասնավորապես, պայմանավորված քաղաքական ռիսկով:

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ վերոնշված ռիսկերով պայմանավորված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները կարտացոլվեն բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակ, երբ դրանք ի հայտ կգան և կլինեն գնահատելի/չափելի:

գ) բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

ա) Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Խորհուրդը կազմված է խորհրդի նախագահից, նախագահի տեղակալից և 4 անդամներից՝ հետևյալ կազմով.

Խորհրդի նախագահ՝ **Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան**
Խորհրդի նախագահի տեղակալ՝ **Աշոտ Արշակի Գոմցյան**
Անդամներ՝ **Վարտան Նազարեթի Սիրմակես**
Արդեն Կրիքորի Սելեֆյան
Լևոն Վարազդատի Ղազարյան
Արթուր Ստեփանի Ճարուխյան

բ) Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Վարչությունը, կազմված է վարչության նախագահից և 3 անդամներից՝ հետևյալ կազմով.

Վարչության նախագահ՝ **Կամո Սերգեյի Նե** **Արթուր Վալենտինի Մխիթարյան**
Անդամներ՝ **Վահրամ Բորիսի Բաղդասարյան**
Պարույր Համլետի Գրիգորյան
Ռուզան Վալերիկի Խաչատրյան

գ) սեփականության կառուցվածքը

Ըստ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսանալու հայտանիշի՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալի 58.6 %-ը պատկանում է ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 41.4 %-ը՝ իրավաբանական անձանց:

Ըստ ռեզիդենտության հայտանիշի՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալի 41.4%-ը պատկանում է ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, 51.8%-ը՝ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 6.8%-ը՝ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց:

գ) նշանակալից մասնակիցների անունները

«Արցախբանկ» ՓԲԸ նշանակալից մասնակիցներն են.

	Անուն, հայրանուն, ազգանուն	Մասնակցության չափը, %
1	**«Հայաստանի Բիզնեսի Հիմնադրամ» ՓԲԸ**	40.68
2	**Վարտան Նազարեթի Սիրմակես**	25.59
3	**Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան**	23.18

«Արցախբանկ» ՓԲԸ բաժնետերերի քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 11 բաժնետեր:

դ) ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ ղեկավարների աշխատավարձի նշանակումը, ըստ իրավասության պաշտոնների դրույքաչափերի միջակայքում իրականացնում են՝ Խորհուրդը, Վարչության նախագահը (Վարչությունը)՝ ելնելով աշխատակցի գործունեության արդյունքներից:

Բանկի Խորհրդի իրավասության պաշտոններ են՝

n Վարչության նախագահը /Գործադիր տնօրենը/,
n Վարչության անդամները,
n Բանկի Ներքին աուդիտի անձնակազմը:

Վարչության նախագահի իրավասության պաշտոններն են բանկի այլ պաշտոնները և հաստիքները:

ե) արտաքին աուդիտին վճարները:

Բանկի արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2.<Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն>

<Արցախբանկ> ՓԲԸ-ում հաշվապահական հաշվառումը վարվում և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվում են<Հաշվապահական հաշվառման մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, բանկի խորհրդի կողմից հաստատված<Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության> և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն: Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն՝ ելնելով նման հարցերին առնչվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,<Հաշվապահական հաշվառման մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից:

Հաշվապահական հաշվառման խնդիրներն են՝

ա. տնտեսական գործառնությունների և Բանկի գործունեության արդյունքների վերաբերյալ ամբողջական և արժանահավատ տեղեկատվության ձևավորումը,

բ. գույքի առկայության և շարժի, նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական միջոցների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը,

գ. ֆինանսատնտեսական գործունեության բացասական երևույթների մասին ժամանակին զգուշացումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,

բ. կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգին համապատասխան,

գ. անընդհատ՝ Բանկի գրանցման պահից մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Պատասխանատվությունը հաշվապահական հաշվառման վարման համար

Բանկում հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման համար պատասխանատու է Բանկի Վարչության նախագահը:

Բանկի Հաշվապահական հաշվառման դեպարտամենտի տնօրեն-գլխավոր հաշվապահը պատասխանատու է հաշվապահական հաշվառումը վարելու, ֆինանսական հաշվետվությունները ժամանակին պատրաստելու և ներկայացնելու համար:

Բանկի գլխավոր հաշվապահն ապահովում է տնտեսական գործառնությունների վերահսկումը և իրական արտացոլումը հաշվապահական հաշվառման մեջ:

Գլխավոր հաշվապահի պահանջների կատարումը՝ կապված հաշվապահական հաշվառման համար անհրաժեշտ տվյալների ու փաստաթղթերի ներկայացման հետ, պարտադիր է Բանկի բոլոր աշխատակիցների համար:

Հաշվապահական հաշվառման կազմակերպումը

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համակարգչային ծրագրային ապահովման միջոցով:

Հաշվապահական հաշվառման գրանցումները կատարվում են օրենսդրական պահանջներին համապատասխանող սկզբնական հաշվառման փաստաթղթերի հիման վրա, որոնք արձանագրում են տնտեսական գործառնության կատարումը: Փաստաթղթերը ժամանակին և ամբողջական ձևակերպման, հաշվապահական հաշվառման մեջ արտացոլելու համար պատասխանատու է Բանկի Հաշվապահական հաշվառման դեպարտամենտը՝ Բանկի ներքին կանոնակարգերին համապատասխան:
Հաշվապահական հաշվառման բոլոր գրանցումները կատարվում և հաստատվում են առնվազն<երկու անձի> սկզբունքով:

Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքները

Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հետևողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և գնահատումների ընտրված տարբերակներ.
Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Բանկում եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը տարվում է հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան: Բանկի թղթակցային հաշիվներից, տեղաբաշխված վարկերից և ավանդներից, պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերից, հետգնման համաձայնագրերից և այլ գործարքներից ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր, որոնց հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը կամ այլ փաստաթղթերը:
Բանկի կողմից ներգրավված վարկերի, ժամկետային ավանդների և այլ ժամկետային պարտավորությունների, (հատուկ դեպքերում՝ առանձին պայմանագրերով նաև՝ ցպահանջ ավանդների) գծով վճարվելիք տոկոսները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր:
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիան կատարվում է յուրաքանչյուր օր:

Ստացվելիք և վճարվելիք վարձավճարները, աուդիտի գծով ծախսերը, և այլ հաշվեգրումները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:
Արտարժութային գործառնություններ
Արտարժույթով կատարված գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով կիրառելով գործարքի օրվա արժութային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արժութային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժութային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս:
Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբեր 2015թ.	31 դեկտեմբեր 2014թ.
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար	483.75	474.97
ՀՀ դրամ/1 եվրո	528.69	577.47

Շահութահարկ և այլ հարկեր
Շահութահարկը հաշվարկվում է ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համաձայն: Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության առումով դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից և այլ ֆինանսական հաստատություններում ընթացիկ հաշիվներից:
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ ֆինանսական հաստատություններում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ:
Ֆինանսական գործիքների ճանաչում
Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:
Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթեր՝ արժեթղթեր, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիլերային հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

Արժեթուղթը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռք բերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթերը սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթերից ստացված զուտ եկամուտներ հոդվածում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվներ, որոնք Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսային մեթոդը:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր՝ արժեթղթեր, որոնք մինչև մարման ժամկետը պահվող կամ առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթեր չեն: Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին որպես իրական արժեքի վերագնահատման պահուստ: Երբ արժեթղթերը վաճառվում են, դրանց իրական արժեքի գծով ճշգրտումները ճանաչվում են որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված արժեթղթերից շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Երբ առկա է օբյեկտիվ վկայություն, որ ներդրման գումարը արժեզրկված է, ապա կուտակված զուտ վնասը, որը ճանաչվել էր ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, հանվում է սեփական կապիտալից և ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, և ակտիվը հաշվեկշռում հաշվառվում է փոխհատուցվող գումարով, որն իրենից ներկայացնում է համանման ֆինանսական գործիքների համար օգտագործվող ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի կիրառմամբ զեղչված ապագա դրամական միջոցների հոսք: Երբ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ֆինանսական ակտիվների գծով առկա է կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ վկայություն, այդ ակտիվները վերադասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող: Սեփական կապիտալի իրական արժեքի վերագնահատման պահուստին նման ակտիվների գծով նախկինում ուղղակիորեն վերագրված շահույթի ու վնասի գումարները մնում են սեփական կապիտալում մինչև համապատասխան ֆինանսական ակտիվի օտարումը, երբ վերջինի հետևանքով առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Բաժնետոմսեր և ֆիքսված եկամտաբերություն չունեցող արժեթղթեր

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերում ներդրումները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Երբ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն որոշվել, բաժնետոմսերում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած դրանց գծով հնարավոր կորուստների պահուստները:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված գործարքները դիտվում են որպես արժեթղթերի ապահովվածությամբ միջոցների տրամադրում:

Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես 'Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր' և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ և չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների ('ծախսային իրադարձություն') արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկն փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն:

Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյետիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:
Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության գծով հաշվեգրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:
Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:
Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	**տարիներ**
Շենքերի և շինությունների համար	20 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկայի համար	2 տարի
Ռոբոտատեխնիկա	3 տարի
Փոխադրամիջոցների համար	5 տարի
Այլ հիմնական միջոցների համար	5 տարի
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար	1 տարի

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռքբերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի:
Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Վերագնահատումներ

Բանկի շենքի, փոխադրամիջոցների, սարքավորումների և այլ հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում՝ Բանկի համապատասխան լիազոր մարմնի որոշմամբ կարող է կատարել դրանց վերագնահատում: Այն կատարվում է մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից: Ընդ որում եթե վերագնահատվում է հիմնական միջոցների միավորը, ապա հիմնական միջոցների ամբողջ դասը, որին պատկանում է այդ ակտիվը, նույնպես պետք է վերագնահատվի: Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասին վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահույթի բաշխումը

Շահույթից պահուստների ստեղծումը, օգտագործումն ու շահաբաժինների վճարումն իրականացվում է Բանկի կանոնադրության և<«Արցախբանկ> ՓԲԸ շահութաբաժինների վճարման> կարգի համաձայն:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ծանոթագրություն 3. <Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ>

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	23,278	11,256
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	8,986,381	8,660,049
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	788,191	830,060
Տոկոսային եկամուտ ‘Ռեպո’ պայմանագրերից և արժութային սվոպից	206,511	214,185
Այլ տոկոսային եկամուտ	0	0
Ընդամենը	**10,004,361**	**9,715,550**

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,086,180	1,132,720
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	4,806,826	4,528,140
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	0	0
Տոկոսային ծախսեր Ռեպո պայմանագրերի դիմաց	758,128	293,435
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	8
Ընդամենը	***6,651,134***	***5,954,303***

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	***3,353,227***	***3,761,247***

Ծանոթագրություն 4. <Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր>

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	155,774	225,970
Հաշվարկային ծառայություններից	186,296	191,967

Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	18,711	18,339
Վճարային քարտերի սպասարկումից	140,789	137,718
Այլ կոմիսիոն վճարներ	90	0
Ընդամենը	**501,660**	**573,994**

Կոմիսիոն և այլ վճարների գծով ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	14,796	75,849
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ		25,502
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	1,429	4,898
Այլ կոմիսիոն վճարներ		349
Ընդամենը	**16,225**	**106,598**

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	**485,435**	**467,396**

Եկամուտ շահաբաժիններից	**1,194**	**61**

Ծանոթագրություն 5.<Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից>

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ,	49,141	-27,342
այդ թվում՝ Ածանցյալներից	34,312	-27,342
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-7,295	-40,806
Ընդամենը	**41,846**	**-68,148**

Արտարժութային գործառնություններից	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	428,276	224,917
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	-29,659	-260,875
Ընդամենը	**398,617**	**-35,958**

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	-12,886	223,259
Ընդամենը	**-12,886**	**223,259**

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	**427,577**	**119,153**

Ծանոթագրություն 6.<Այլ գործառնական եկամուտ>

Այլ գործառնական եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	513,271	445,706

Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	310,987	339,331
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	47,120	2,287
Այլ եկամուտներ	31,219	27,409
Ընդամենը	**902,597**	**814,733**

Ծանոթագրություն 7.<Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ>

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով	Ծանոթ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	16	3,342,537	1,882,398
Պահուստին կատարված մասհանումներ		9,818,955	6,416,395
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		3,884,885	3,067,965
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		5,934,070	3,348,430
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		1,254,935	1,169,287
Պահուստի օգտագործում		-8,401,485	-3,057,578
Վերջնական մնացորդ		2,130,057	3,342,537

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով	Ծանոթ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	17	3,507	1,188
Պահուստին կատարված մասհանումներ			3,507
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		2,014	1,188
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-2,014	2,319
Վերջնական մնացորդ		**1,493**	**3,507**

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով	Ծանոթ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	18	0	4,000
Պահուստին կատարված մասհանումներ		33,540	12,400
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		33,160.0	16,400
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		380	-4,000
Վերջնական մնացորդ		**380**	**0**

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	*5,932,436*	*3,346,749*

Ծանոթագրություն 8.<Ընդհանուր վարչական ծախսեր>

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	1,914,194	2,014,477
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	0	0

Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	150	4,164
Գործուղման ծախսեր	8,624	11,310
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	165,192	173,733
Ապահովագրության ծախսեր	1,532	1,446
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	96,262	102,531
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	129,967	132,709
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	26,861	14,300
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	73,437	83,967
Տրանսպորտային ծախսեր	34,263	58,373
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	132,287	138,236
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	34,999	72,954
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	17,589	17,053
Այլ վարչական ծախսեր	191,901	59,686
Ընդամենը	**2,827,258**	**2,884,939**

Բանկի շխատակիցների միջին թվաքանակը՝468 մարդ:
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը՝ 337.13 հազ դրամ:

Ծանոթագրություն 9.<Այլ գործառնական ծախսեր>

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	6,577	3,023
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	16,912	17,687
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	42,937	38,094
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	486,674	495,844
Ավանդների երաշխավորման հիմանդրամին հատկացումներ	57,287	53,152
Այլ ծախսեր	14,959	20,252
Ընդամենը	**625,346**	**628,052**

Ծանոթագրություն 10.<Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս>

Բանկը վերահսկվող կազմակերպություններուն ներդրումներ չունի:

Ծանոթագրություն 11.<Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)>

Շահութահարկի գծով ծախս	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	0	0
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)		
Ընդամենը	**0**	**0**

Գործող օրենսդրության համաձայն կիրառվող շահութահարկի դրույքաչափը 20% է :

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ ժամանա-կաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	-4,215,010	-	-1,697,150	-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով		20		20
Չհարկվող եկամուտներ				

Չվազեցվող ծախսեր				
Շահութահարկի գծով ծախս	0		0	

11.3. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը.

	Մնացորդը նախորդ ժամանակա-շրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	35600	0	35600
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով			
Ստեղծված պահուստների գծով			
Այլ պարտավորությունների գծով	35600	0	35600
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	*311,873*	*0*	*311,873*
Հիմնական միջոցների գծով	311,874		311,873
Ստեղծված պահուստների գծով			
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	*-276,273*	*0*	*-276,273*

Ծանոթագրություն 12.<Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ>

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	-4,215,010	-1,697,150
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակա–շրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	-4,215,010	-1,697,150
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	**221,223**	**131,223**
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ		

Ծանոթագրություն 13-ի փարրերն են.

13-1.<Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում>

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	669,724	450,055
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	978,457	371,942
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	10,369,404	8,551,635
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	220,000	220,000
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	**12,237,585**	**9,593,632**
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	121,616	176,767

*Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման ենթակա միջոցները : Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պարտադիր պահուստավորման ենթակա միջոցների միջին գումարը կազմել է 45 783.9 մլն.դրամ :

**ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված 220 մլն դրամի գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ :

13-2. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում:
«Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության> մեջ <Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում> տողերում ներառված են հետևյալ հոդվածները. կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները և այլ բանկերում թղթակցային հաշիվները :

Ծանոթագրություն 14.<Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ>

Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	1,495	4,517
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	161,060	20,603
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	601,767	89,608
Հաշվեգրված տոկոսներ	0	0
Ընդամենը	**764,322**	**114,728**
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ		
ՀՀ բանկերում՝ այլ	45,614	2,049
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում այլ	6,554	
Ռեպո պայմանագրեր ՀՀ բանկերի նկատմամբ		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	**52,168**	**2,049**
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	**816,490**	**116,777**

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
վարկեր և ավանդներ	0	37,997
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	1,914,404	313,754
այլ	84,973	71,593
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,996	588
Ընդամենը	**2,001,373**	**423,932**
Զուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**2,817,863**	**540,709**

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջներում 63.7մլն. դրամի գումարը իրենից ներկայացնում է Արմենիան Քարդ ՓԲԸ-ում դեպոնացված Master Card վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ :

3.1 Ծանոթագրություն 15.<Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ>

Ծանոթագրություն 15-ի տարրերն են՝

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝	**844,309**	**405,207**
գանձապետական պարտատոմսեր	844,309	405,207
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		

ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	**844,309**	**405,207**

<u>ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր</u>

<u>ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր</u>	*ցուցակված*	*չցուցակված*	*ցուցակված*	*չցուցակված*
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Գ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	

<u>Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր</u>

<u>Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր</u>	*ցուցակված*	*չցուցակված*	*ցուցակված*	*չցուցակված*
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	**0**		**0**	

<u>Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր **Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների** **ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների**				

Հիփոթեկ				
Սպառողական վարկեր				
Այլ				
Ածանցյալ գործիքներ				
ֆյուչերս				
ֆորվարդ				
օպցիոն				
սվոպ				
այլ				
Ընդամենը	0		0	
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	**0**		**0**	

Ծանոթագրություն 16.<Հաճախորդներին փրված վարկեր և այլ փոխափվություններ>

Տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	51,493,738	42,004,974
հիփոթեքային	11,424,968	12,575,661
Օվերդրաֆտ	8,016,828	17,153,126
Վարկային քարտեր	3,322,213	3,822,097
Ֆակտորինգ	999,261	1,453,627
Ֆինանսական լիզինգ	0	126,691
Բանկային երաշխիքներ	0	0
Ածանցյալ գործիքներ	0	
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,179,172	2,465,352
Ընդամենը վարկեր	**66,011,212**	**67,025,867**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-2,130,057	-3,342,537
Ընդամենը զուտ վարկեր	**63,881,155**	**63,683,330**

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
	գումարը/քանակը		գումարը/քանակը	
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	63,832,040	36,210	64,560,515	41,957
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	6,181,431	2,361	11,892,105	2,212
ժամկետանց	3,075,036	1,606	4,190,712	1,619
վերաձևակերպված*	0	0		
վերաֆինանսավորված*				
հաշվեգրված տոկոսներ	2,179,172		2,465,352	
Ընդամենը վարկեր	**66,011,212**		**67,025,867**	
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-2,130,057		-3,342,537	
Ընդամենը զուտ վարկեր	**63,881,155**		**63,683,330**	

* Վերաձևակերպված և վերաֆինանսավորված ակտիվների սահմանումը տրված է<Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգում>:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան

Պետական ձեռնարկություններ	**27,867,756**	14,281,521
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	**8,727,508**	15,722,328
խոշոր ձեռնարկություններ	2,314,596	2,156,351
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	**6,412,912**	**13,565,977**
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	**26,242,925**	31,986,788
սպառողական վարկեր	15,166,128	19,411,127
հիփոթեքային վարկեր	11,076,797	12,575,661
Անհատ ձեռնարկատերեր	**993,851**	2,569,878
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,179,172	2,465,352
Ընդամենը վարկեր	**66,011,212**	**67,025,867**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	**-2,130,057**	**-3,342,537**
Ընդամենը զուտ վարկեր	**63,881,155**	**63,683,330**

* Փոքր և միջին ձեռնարկությունների չափորոշիչները սահմանված են<Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին> ՀՀ օրենքով:

Խոշոր վարկառուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի ընդհանուր գումարը կազմել է 4 723 781 ՀՀ հազ դրամ, տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում ՝8.23 %, տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ* 46.82 %:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	Հաշվետու ժամանա-կաշրջան	% հարաբե-րությունը	Նախորդ ժամա-նակա-շրջան	% հարաբե-րությունը
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	568,627	0.89	1,162,154	1.82
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	18,875	0.03	520,714	0.82
Մշակող արդյունաբերություն	2,161,819	3.38	3,165,181	4.97
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	988,990	1.55	0	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	0	-	0	-
Շինարարություն	3,331,525	5.22	6,036,601	9.48
Առևտուր	2,896,265	4.53	4,088,289	6.42
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն,այդ թվում՝	16,135	0.03	96,649	0.15
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	431,104	0.67	1,151,619	1.81
Տեղեկատվություն և կապ	2,271	0.00	6,615	0.01
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն		-		-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն,	3,924	0.01	22,852	0.04
Կրթություն	35,682	0.06	60,049	0.09
Առողջապահություն	45,517	0.07	84,283	0.13
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	1,161	0.00	15,717	0.02
Հիպոթեկային վարկեր	10,679,569	16.72	12,069,573	18.95
Սպառողական վարկեր	10,392,723	16.27	13,852,101	21.75
Տնտեսության այլ ճյուղեր	32,306,968	50.57	18,885,580	29.66
Այդ թվում ՝Հաշվեգրված տոկոսներ	2,179,172		2,465,352	
Ընդամենը	**63,881,155**		**63,683,330**	

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	Հաշվետու ժամանա-կաշրջան	% հարաբե-րությունը	Նախորդ ժամա-նակա-շրջան	% հարաբե-րությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	63,831,132	100.00	64,557,919	100.00
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	908	0.00	1,926	0.00
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	0	-	670	0.00
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,179,172		2,465,352	
Ընդամենը	**66,011,212**		**67,025,867**	

Ծանոթագրություն 17.<Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ>

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	2015 1-ին եռ. չցուցակված	2014 չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի		
կապիտալի գործիքներ	31,457	118,543
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	**31,457**	**118,543**

Ներդրումների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	**1,493**	**3,507**

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի Ֆինանսական ակտիվներ	**29,964**	**115,036**

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը	Բաժնեմասը
1.<Արմենիան Քարտ> ՓԲԸ	պլաստիկ քարտերով գործառնություննե ր	ՀՀ ք. Երևան	21.01.03	12,143	1.25
2.<ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ> ՓԲԸ	վարկային բյուրո	ՀՀ ք. Երևան	27.11.07	19,314	9.65
Ընդամենը				31,457	

3.1 Ծանոթագրություն 18.<Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ>

Ծանոթագրություն 18-ի տարրերն են՝

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	**5,532,580**	**5,540,313**
գանձապետական պարտատոմսեր	5,532,580	5,540,313
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	427	12
Ընդամենր պետական արժեթղթեր	**5,533,007**	**5,540,325**

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Գ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝	0		0	
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				-
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝	2,375,413		733,407	
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	2,375,413		733,407	
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
Հաշվեգրված տոկոսներ	348		0	
Ընդամենը	**2,375,761**		733,407	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
Հաշվեգրված տոկոսներ				
Ընդամենը	**0**		**0**	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթ. 7)	**-380**		**0**	
Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	**7,908,388**		**6,273,732**	

Ծանոթագրություն 19.<Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում>

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող անձանց կապիտալում:

Ծանոթագրություն 20.<Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ>

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն. միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակիիմ ն.միջգծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	4,507,057	1,093,242	190,745	856,236	255,485	119,033	7,021,798
Ավելացում	59,177	1,722	1,946	1,825	- 53,168		11,501
Օտարում							-
Վերադասակարգում	34,746						34,746
Վերագնահատում							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,600,980	1,094,964	192,691	858,061	202,317	119,033	7,068,046
Ավելացում	1,086	90,894	40,680	9,503		8,114	150,277
Օտարում			- 5,528				- 5,528
Վերագնահատում							-
Վերադասակարգում		- 132,914		- 38,085			- 170,999
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,602,066	1,052,944	227,843	829,479	202,317	127,147	7,041,796
Կուտակված մաշվածություն							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,664,049	886,331	142,488	430,132		27,161	3,150,161
Ավելացում	56,158	31,713	5,786	20,036		1,950	115,642
Օտարում							-
Վերագնահատում							-
Վերադասակարգում		- 905	- 21	- 921			- 1,847
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,720,207	917,139	148,253	449,246	-	29,111	3,263,955
Ավելացում	57,476	- 71,768		- 48,548		1,950	- 60,890
Օտարում			- 3,946				- 3,946
Վերագնահատում							-
Վերադասակարգում		39,595	5,536	37,175			82,306
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,777,683	884,966	149,843	437,873		31,061	3,281,425
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2,824,383	167,978	78,000	391,606	202,317	96,086	3,760,370
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2,880,773	177,825	44,438	408,815	202,317	89,922	3,804,090

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Կապիտալ ներդր. բանկի ոչ նյութակ. ակտիվներում	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	128,834	35,344	1,080	2,295	167,553
Ավելացում	2,721	5,851	-		8,572
Վերադասակարգում	-2,721	-132			-2,853
Օտարում					0
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	128,834	41,063	1,080	2,295	173,272
Ավելացում		932			932
Օտարում	-337	-23,131			-23,468
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	128,497	18,864	1,080	2,295	150,736
Կուտակված մաշվածություն					0
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	57,136	26,013	786		83,935
Ավելացում	3,751	1,898	27		5,676
Վերադասակարգում		-131			-131
Օտարում					0

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	60,887	27,780	813		89,480
Ավելացում	4,204	-20,901	27		-16,670
Օտարում					0
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	65,091	6,879	840		72,810
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					0
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	63,406	11,985	240	2,295	77,926
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	67,947	13,283	267	2,295	83,792

Ծանոթագրություն 21. <Այլ ակտիվներ>

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	***Հաշվետու ժամանակաշրջան***	***Նախորդ ժամանակաշրջան***
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	85,238	393,119
Ընդամենը	**85,238**	**393,119**

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	***Հաշվետու ժամանակաշրջան***	***Նախորդ ժամանակաշրջան***
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	0	0
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	204,787	298,155
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	0	0
Կանխավճարներ մատակարարներին	8,377	39,793
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	271,013	232,297
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ընդամենը	**484,177**	**570,245**

Այլ ակտիվներ Պահեստ	20,062	26,047
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	2,388,911	2,713,091
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	2,880	3,880
Այլ ակտիվներ	10,172	16,758
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,422,025	2,759,776
Ընդամենր այլ ակտիվներ	**2,991,440**	**3,723,140**

Ծանոթագրություն 22.<Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ>

Ընթացիկ հաշիվներ	***Հաշվետու ժամանակաշրջան***	***Նախորդ ժամանակաշրջան***
ՀՀ բանկերի	1,679,642	803,136

BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,827	1,171
Ընդամենը	**1,683,469**	**804,307**
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	0	999,921
վարկեր *	13,062,966	7,361,823
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	7,762,075	6,591,369
այլ	878,750	322,927
Հաշվեգրված տոկոսներ	74,396	66,922
Ընդամենը	**21,778,187**	**15,342,962**
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
ընթացիկ հաշիվներ	32,249	31,249
վարկեր և ավանդներ	3,778,584	4,216,528
այլ	4,129	0
Հաշվեգրված տոկոսներ	26,179	28,762
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**27,302,797**	**20,423,808**

Ծանոթագրություն 23.<Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ>

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	**Հաշվետու ժամանակաշրջան**	**Նախորդ ժամանակաշրջան**
Ընթացիկ հաշիվներ	529,122	987,543
Ժամկետային ավանդներ	5,713,791	5,509,048
Այլ	0	0
Հաշվարկված տոկոսներ	18,667	17,823
Ընդամենը	**6,261,580**	**6,514,414**
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	3,452,918	2,551,388
Ժամկետային ավանդներ	6,290,120	6,715,426
Այլ	36,651	105,103
Հաշվարկված տոկոսներ	35,051	36,347
Ընդամենը	**9,814,741**	**9,408,265**
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	261,286	495,493
Ժամկետային ավանդներ	8,873,378	9,753,301
Հաշվարկված տոկոսներ	6,192	7,397
Այլ	369	120,279
Ընդամենը	**9,141,225**	**10,376,470**
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	142,469	98,465
Այլ	0	0
Ընդամենը	**142,469**	**98,465**
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	4,101,277	4,550,716
Ժամկետային ավանդներ	21,570,053	21,521,501
Այլ	149,740	215,821
Հաշվարկված տոկոսներ	194,870	118,985
Ընդամենը	**26,015,940**	**26,407,023**

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	704,902	747,727
Ժամկետային ավանդներ	2,599,171	2,351,747
Այլ	10	10
Հաշվարկված տոկոսներ	12,889	10,751
Ընդամենը	**3,316,972**	**3,110,235**
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	**54,692,927**	**55,914,872**

ԼՂՀ կառավարության կողմից բանկում ներդրվում են ավանդներ երեք և ավելի երեխաների ծննդյան դեպքում մինչև երեխայի 18 դառնալը ժամկետով: 31.12.15 թ-ի դրությամբ վերոնշյալ ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 5 486 569 հազ ՀՀ դրամ

31.12.15թ-ի դրությամբ հաճախորդների ընթացիկ և ժամկետային հաշիվների քանակը՝

Ընթացիկ հաշիվներ	102,158
Ժամկետային ավանդներ	6,315

Ծանոթագրություն 24.<Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր>

Բանկը արժեթղթեր չի թողարկել:

Ծանոթագրություն 25.<Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ>

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 26. <Վճարվելիք գումարներ>

Վճարվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	9,476	9,476
Ավանդների ապահովագրության գծով	14,311	14,475
Այլ	13,733	22,160
Ընդամենը	**37,520**	**46,111**

Ծանոթագրություն 27.<Այլ պարտավորություններ>

Այլ պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ այլ հաշվարկներ գծով	722,982	568,916
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	34,225	33,570
շահութահարկի գծով	0	0
ԱԱՀ-ի գծով	1,013	713
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	33,213	32,858
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	0	0
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարների գծով	85,599	10,854
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	34,125	204,643
Այլ	8,693	9,744
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	**885,624**	**827,727**

Ծանոթագրություն 27.1 <Հետաձգված հարկային պարտավորություն>

Բանկի հիմնական միջոցների վերագնահատումից առաջացել է հետաձգված հարկային պարտավորություն:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	195,167	311,873

Ծանոթագրություն 28.<Կանոնադրական կապիտալ>

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 31.12.15թ-ի դրությամբ 11 061 150 հազ դրամ է: Բանկի թողարկած և տեղաբաշխված սովորական բաժնետոմսերի քանակը՝ 221 223, անվանական արժեքը՝ 50 հազ. դրամ :

Նշանակից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Վարդան Սիրմաքես	2,830,150	25.6	
Հրաչ Կապրիելյան	2,563,800	23.2	
Հայաստանի Բիզնես Հիմնադրամ	4,500,000	40.7	

Ծանոթագրություն 29.<Սեփական կապիտալի այլ տարրեր>:

Բանկը կապիտալի այլ տարրեր չունի:

30.1 Բանկի իրավական պարտավորությունները

Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.2 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	907,858	1,413,570
Տրամադրված երաշխիքներ	895,513	3,148,694
Ընդամենը	1,803,371	4,562,264

30.3 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Բանկի կողմից գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող հիմնական միջոցների ընդհանուր հետհաշվեկշռային արժեքը 31.12.15թ-ի դրությամբ կազմել 274041 հազ.դրամ:

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		129,557
1-5 տարի		429,411
5 տարուց ավելի		141,974
Ընդամենը	**0**	**700,942**

Ծանոթագրություն 31.<Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ>

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով բանկի կապակցված կողմեր են համարվում՝
1. բանկի ղեկավարները,
2. բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք,
3. (1) և (2) կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	**790**	**625**
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	1,594,208	1,619,324
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-1,594,615	-1,619,159
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	**383**	**790**

Բանկի հետ կապված<ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ> ՓԲԸ-ի 100% բաժնեմասը պատկանում է բանկի բաժնետեր, խորհրդի անդամ Վարդան Սիրմաքեսին :

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	**4,262,446**	**3,701,100**
Եռամսյակի ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	673,606	570,350
Եռամսյակի ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	-953,049	-9,004
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	**3,983,003**	**4,262,446**
Տոկոսային եկամուտ	**168,982**	**160,138**

Բանկի հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը դա բանկի բաժնետերերին, ղեկավարներին և դրանց հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերն են :

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	**11,370,211**	**5,370,574**
Եռամսյակի ընթացքում ստացված գումարներ	2,612,677	3,879,192
Եռամսյակի ընթացքում վճարված գումարներ	-10,026,577	2,120,445
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	**3,956,311**	**11,370,211**
Տոկոսային ծախս	**89,102**	**129,235**

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկի խորհրդին՝		
աշխատավարձ	5,659	8,498
պարգևատրում	361	
Բանկի գործադիր մարմնին՝		
աշխատավարձ	5,402	36,655
պարգևատրում	364	
Բանկի ներքին աուդիտին		
աշխատավարձ	8,455	16,917
պարգևատրում	1,958	
Ընդամենը	**22,199**	**62,070**

Ծանոթագրություն 32.<Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ>

3.32.1 Վարկային ռիսկ

<Արցախբանկ> ՓԲԸ վարկային ռիսկի կառավարման գործընթացը կարգավորող հիմնական ներքին իրավական ակտերից են՝ <<Արցախբանկ> ՓԲԸ վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը>, <<Արցախբանկ> ՓԲԸ -ի վարկերի կենտրոնացումների մասին> կարգը, <Արցախբանկ> ՓԲԸ տրամադրված վարկերի մոնիթորինգի իրականացման> կարգը, <<Արցախբանկ> ՓԲԸ վարկային քաղաքականությունը>, <Արցախբանկ> ՓԲԸ Վարկային կոմիտեի կանոնակարգը>:

Համաձայն <Արցախբանկ> ՓԲԸ խորհրդի 29.01.2009թ. թիվ 11 որոշմամբ հաստատված <«Արցախբանկ» ՓԲԸ Վարկային կոմիտեի կանոնակարգի>՝ Վարկային կոմիտեն հանդիսանում է Բանկի կողմից վարկի (բացառությամբ բանկերին, վարկային և ներդրումային կազմակերպություններին տրամադրված այն վարկերի, որոնք ապահովված են Հայաստանի Հանրապետության պետական գանձապետական պարտատոմսերով, Կենտրոնական բանկի արժեթղթերով, Մուդիզ վարկանիշային գործակալության կողմից ամենաբարձր վարկանիշը ստացած օտարերկրյա կառավարությունների, կենտրոնական և առևտրային բանկերի, ձեռնարկությունների արժեթղթերով, դրամական միջոցներով, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներով), վարկային գծերի, օվերդրաֆտների (այսուհետ՝ վարկ), երաշխիքի տրամադրման և վարկային բնույթ կրող այլ գործառնությունների (հետագայում՝ վարկ/վարկեր) իրականացման գործընթացում որոշումներ ընդունող մարմին, որի գործունեությունը վերահսկվում է Բանկի վարչության կողմից:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը ներառում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերը՝

-Վարկառուի ուսումնասիրման և վարկունակության գնահատման գործընթաց,

-Վարկերի մոնիթորինգ,

-Խնդրահարույց վարկերի մարմանն ուղղված միջոցառումներ:

Վարկերի տրամադրման համար չափանիշներ են հանդիսանում իրավաբանական անձանց դեպքում՝ վարկառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, վարկառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, վարկառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտումը, վարկառուի վարկային պատմությունը, վարկառուի դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Ֆիզիկական անձանց վարկերի տրամադրման չափանիշ են հանդիսանում՝ վարկառուի իրավունակությունը /տարիքը և աշխատունակությունը/, վարկի նպատակը, վարկի մարման աղբյուրները, վարկային պատմությունը, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Բանկի կողմից կիրառվող վարկունակության հիմնական գործակիցներ են հանդիսանում՝

իրացվելիության ցուցանիշներ.

պարտավորության ցուցանիշներ.

գործարար ակտիվության ցուցանիշներ.

եկամտաբերության ցուցանիշներ:

Բանկի վարկային պորտֆելի վրա տնտեսության ճյուղերում ստեղծվող իրավիճակների հնարավոր բացասական ազդեցության սահմանափակման նպատակով Բանկը ձևավորում է վարկային պորտֆել՝ հաշվի առնելով նրա կառուցվածքի դիվերսիֆիկացման անհրաժեշտությունը: Բանկը պահպանում է վարկային պորտֆելի կենտրոնացման օպտիմալ մակարդակ՝ ելնելով ռիսկի կրճատման տեսանկյունից: Ռիսկի թույլատրելի չափի որոշման գործընթացը Բանկում հիմնվում է շուկայի ուսումնասիրության, կանխատեսումների և փորձի վրա:

Ըստ տնտեսության ճյուղերի վարկավորման՝ Բանկն առաջնությունը տալիս է այն ոլորտներին, որոնք հնարավորինս ցածր ռիսկային են, սակայն ունեն կայուն աճի տեմպ և առավելագույն եկամտաբերություն: Քաղաքականությամբ սահմանվում են վարկավորման կենտրոնացման հետևյալ առավելագույն սահմանաչափերը.

Վարկավորման կենտրոնացման առավելագույն սահմանաչափերը ըստ ճյուղերի հետևյալն են՝

1. արդյունաբերություն՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 30 % չափով,
2. Գյուղատնտեսություն՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 15 % չափով,
3. Շինարարություն՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 20 % չափով,
4. Տրանսպորտ և կապ՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 3 % չափով,
5. Առևտուր՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 30 % չափով,
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ՝առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 10 % չափով,
7. Սպառողական վարկեր՝առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 50 % չափով,
8. Հիփոթեքային վարկեր՝առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 50 % չափով,
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր՝ առավելագույն տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում 30 % չափով,

Բանկը սահմանում է վարկային պորտֆելի կառավարման հետևյալ ներքին նորմատիվները.

1) Վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռը Բանկի ընդհանուր ակտիվներում չպետք է գերազանցի 70%.

2) Խոշոր փոխառուների նկատմամբ պահանջներ / Ընդհանուր կապիտալ գործակիցը չպետք է գերազանցի 450%.

3) Բանկի աշխատակիցներին տրամադրված վարկերի մնացորդը չպետք է գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 20%

4) Բանկի նկատմամբ այլ անձանց պարտավորությունների ապահովման համար մեկ անձի կողմից տրված երաշխիքների առավելագույն սահմանաչափն է՝ Բանկի ընդհանուր կապիտալի 20% (բացառությամբ՝ բյուջետային երաշխիքների).

5) Բյուջետային երաշխիքներով ապահոված պարտավորություններում ԼՂՀ պետական բյուջեի երաշխիքների ապահովությամբ տրամադրվող վարկերի առավելագույն ընդհանուր գումարը չի կարող գերազանցել 6.0 մլրդ (վեց միլիարդ) ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք ԱՄՆ դոլարը:

6) Բանկի կողմից տրամադրվող երաշխիքների կենտրոնացումն ըստ հիմնական ճյուղերի՝

• շինարարություն՝ Բանկի ընդհանուր կապիտալի մինչև 20%-ի չափով,
• այլ ճյուղեր՝ Բանկի ընդհանուր կապիտալի մինչև 10%-ի չափով:

<u>Աշխարհագրական կենտրոնացումներ</u>

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը

Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,364,871				12,364,871
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,954,597	702,205	161,061		2,817,863
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	844,309				844,309
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	63,880,253		902		63,881,155
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	29,964				29,964
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	7,908,388				7,908,388
Այլ ակտիվներ	7,097,526		74,835		7,172,361
Ընդամենը ակտիվներ	**94,079,908**	**702,205**	**236,798**	**0**	**95,018,911**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ					0
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	27,301,837		961		27,302,798
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	42,583,166	1,144,143	11,058,394	255,515	55,041,218
Այլ պարտավորություններ	1,117,727		584		1,118,311
Ընդամենը պարտավորություններ	**71,002,730**	**1,144,143**	**11,059,939**	**255,515**	**83,462,327**
Զուտ դիրք	***23,077,178***	***-441,938***	***-10,823,141***	***-255,515***	***11,556,584***

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,741,505				10,741,505
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,157,931	92,980	154,144		1,405,055
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	1,190,098				1,190,098
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	58,856,969	3,825	804		58,861,598
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	29,965				29,965
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	5,684,403				5,684,403
Այլ ակտիվներ	7,554,493		78,067		7,632,560
Ընդամենը ակտիվներ	**85,215,364**	**96,805**	**233,015**	**0**	**85,545,184**
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	3,809,092				3,809,092
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	20,926,390	358	62,419		20,989,167
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	39,066,775	1,310,678	12,308,123	254,275	52,939,851
Այլ պարտավորություններ	801,940	201			802,141
Ընդամենը պարտավորություններ	**60,795,105**	**1,311,237**	**12,370,542**	**254,275**	**74,731,159**
Զուտ դիրք	***24,420,259***	***-1,214,432***	***-12,137,527***	***-254,275***	***10,814,025***

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

Առ 30.06.15. ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերի կառուցվածքը ըստ մարզերի ունի հետևյալ տեսքը :

Երևան	9,896,944
Արագածոտնի մարզ	77,465
Արարատի մարզ	396,081
Արմավիրի մարզ	106,066
Գեղարքունիքի մարզ	36,848
Լոռու մարզ	1,751,656
Կոտայքի մարզ	240,017
Շիրակի մարզ	43,802
Սյունիքի մարզ	24,159
Վայոց Ձորի մարզ	31,824
Տավուշի մարզ	21,355
ԼՂՀ	51,249,568
Ընդամենը	63,875,785

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	59,196,927	34,486	1,324,194	1,462	3,046,559	549	313,474	359	7,768,128	2,663
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	454,440	105	92,914	19	15,145	5	6,128	4	490,636	48
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	17,304	2	-	-	1,571	1	-	-	32,482	2
Մշակող արդյունաբերություն	2,079,514	66	44,174	6	29,979	2	8,152	2	516,161	33
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	988,990	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	935,193	22	30,407	2	2,362,649	6	3,276	1	2,408,031	29
Առևտուր	2,540,673	168	145,037	11	143,616	14	66,939	15	710,723	123
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն,այդ թվում՝	11,244	5	3,601	1	1,290	1	-	-	134,182	6
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	405,997	27	6,414	1	2,096	1	16,683	3	568,477	16
Տեղեկատվություն և կապ	-	-	2,186	1	-	-	-	-		
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	24,006	5
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	3,924	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	35,682	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	45,517	3	-	-	-	-	-	-	4,767	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	1,161	1	-	-	-	-	-	-	10,361	4
Հիպոթեկային վարկեր	9,799,945	1,396	495,288	83	287,020	44	97,317	29	936,942	153
Սպառողական վարկեր	9,611,010	32,600	479,643	1,335	199,056	474	103,013	303	637,298	2,234
Տնտեսության այլ ճյուղեր	32,266,333	86	24,531	3	4,138	1	11,966	2	1,294,062	8
Դեբիտորական պարտքեր	467,687	550	164	13	154	9	94	15	-	-
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	50,439	872								
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,659,509	6,827	68,270	128	413	24	122	13	297	15
երաշխիքներ	818,915	9	48,714	2	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ										

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	54,387,398	39,734	4,492,063	1,413	4,623,804	577	1,164,443	223	4,616,133	1,686
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	1,055,955	170	72,571	18	62,771	6	12,171	2	1,082,162	40
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	499,483	7	-	-	34,506	2	-	-	-	-
Մշակող արդյունաբերություն	2,707,752	78	184,742	16	39,251	5	728,536	8	219,787	19
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	2,277,549	38	2,131,140	11	2,488,802	19	23,468	2	88,918	6
Առևտուր	3,676,426	313	336,435	32	137,788	22	92,531	11	714,340	82
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն,այդ թվում՝	51,889	9	13,373	4	43,899	1	-	-	99,919	3
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	656,834	35	141,710	7	472,245	8	33,381	3	56,368	5
Տեղեկատվություն և կապ	6,682	1	-	-	-	-	-	-	3	1
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	37,998	1	-	-	-	-	-	-	16,000	3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	6,991	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	23,083	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	60,656	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	74,450	3	12,020	1	-	-	-	-	5,951	1
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	12,751	2	-	-	4,071	1	-	-	40,313	2
Հիպոթեկային վարկեր	11,302,123	1,534	720,298	95	242,869	39	138,868	16	537,223	78
Սպառողական վարկեր	13,015,292	37,431	600,424	1,220	452,592	472	135,488	181	1,017,805	1,442
Տնտեսության այլ ճյուղեր	18,921,484	105	279,350	9	645,010	2	-	-	737,344	4
Դեբիտորական պարտքեր	1,244,874	160	19,483	132	10,324	73	6,471	38	870,877	406
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	118,543	81,237	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	2,753,537	5,105	9,968	47	786	20	73	2	6,100	1
երաշխիքներ	1,379,793	19	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ / Ոչ ռիսկային	Հսկվող / Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի / Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	59,196,025	1,324,194	3,046,559	313,474	7,768,128
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	-				
(Ռուսաստան)	-				
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկների ռեզիդենտներին	902	-	-	-	-
(Շվեյցարիա)	902				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկների ռեզիդենտներին, այդ թվում					
5. Ընդամենը	**59,196,927**	**1,324,194**	**3,046,559**	**313,474**	**7,768,128**

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ / Ոչ ռիսկային	Հսկվող / Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի / Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	54,385,393	4,492,063	4,623,804	1,164,443	4,616,133
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	74	-	-	-	-
(Ռուսաստան)	-				-
(Ուկրաինա)	74				
3. ՏՀԶԿ երկների ռեզիդենտներին	1,931	-	-	-	-
(Շվեյցարիա)	1,931				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկների ռեզիդենտներին, այդ թվում					
5. Ընդամենը	**54,387,398**	**4,492,063**	**4,623,804**	**1,164,443**	**4,616,133**

չաշխատող վարկեր / ընդհանուր վարկեր	7.33%
չաշխատող վարկերի պահուստ / ընդհանուր կապիտալ	13.02%
վարկերի գծով պահուստաֆոնդ / ընդհանուր վարկեր	3.31%
հնարավոր կորուստների պահուստ վարկերի գծով / չաշխատող վարկեր	34.59%
(դուրսգրումներ – փոխհատուցումներ) / միջին ընդհանուր վարկեր	12.23%
վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր – վարկերի գծով կորուստ)/վարկային	
խոշոր փոխառություններ / կապիտալ	45.59%

3.32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը իր մեջ ներառում է արտարժութային և տոկոսադրույքի ռիսկերը :
Բանկում արտարժութային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է <Արցախբանկ> ՓԲԸ Խորհրդի 20.06.2011թ. թիվ 147 որոշմամբ հաստատված <<Արցախբանկ> ՓԲԸ արտարժութային ռիսկի կառավարման քաղաքականությամբ>, որը սահմանում է <Արցախբանկ> ՓԲԸ
Արտարժութային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է հետևյալ հաջորդական փուլերը.
1. արժութային շուկայի ուսումնասիրում և կանխատեսում,

2. արտարժութային ռիսկի գնահատում՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և դրա դրսևորման հետևանքների կանխորոշում,
3. արտարժութային ռիսկի հետ կապված հնարավոր կորուստների կանխարգելում և նվազեցում:
Արտարժութային ռիսկը բանկում գնահատվում է երկու մեթոդով՝ արտարժութային ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելով (GAP մոդել) և VAR (Value at risk) մոդելով:
Բանկի Արտարժութային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի յուրաքանչյուր հիմնական արտարժույթի և առաջին ու երկրորդ խմբի մեջ մտնող արտարժույթների արժութային դիրքերի համար գործում են հետևյալ ներքին սահմանաչափերը.
USD արտարժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 5%,

EUR արտարժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 4%,

RUR արտարժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 5%,
Արտարժութային համախառն դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 9%,
Առաջին և երկրորդ խմբի մեջ մտնող այլ արտարժույթների արժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 1%:
Հիմք ընդունելով արժութային շուկայիում տեղի ունեցող փոփոխությունների վերաբերյալ Բանկի Միջբանկային հարաբերությունների և դիլինգային գործառնությունների վարչության կանխատեսումները՝ արտարժույթով ընթացիկ գործառնություններից օգուտներ ստանալու
USD արտարժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 6%,
EUR արտարժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 5%,

RUR արտարժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 6%,
Արտարժութային համախառն դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 9.5%
Առաջին և երկրորդ խմբի մեջ մտնող այլ արտարժույթների արժութային բաց դիրք՝ մինչև Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի 1.5%:
Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դյուրացիայի մոդելի միջոցով:
Ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծության) մեթոդը ենթադրում է տոկոսային եկամուտ բերող ակտիվների և տոկոսային ծախս
Տվյալ վերլուծության համար.
1. սահմանվում է տոկոսադրույքի ռիսկի փոփոխության ծրագրային 'հորիզոնը'' ամսական, եռամսյակային, տարեկան և մեկ տարուց ավելի ժամկետի կտրվածքով:

2. բանկի ակտիվներն ու պարտականությունները բաժանվում են երկու կատեգորիաների՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներ/պարտավորություններ, տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ոչ զգայուն ակտիվներ/պարտավորություններ: Տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներ/պարտավորություններ են համարվում բոլոր փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև դիտարկվող ժամանակաշրջանում մարվող ակտիվներն ու պարտավորությունները: Երկարաժամկետ ակտիվներն ու պարտավորությունները համարվում են տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներ ու պարտավորություններ, երբ տոկոսադրույքների փոփոխության պլանավորման հորիզոնը մոտ է տվյալ ակտիվների ու պարտավորությունների մարման ժամանակաշրջանին:
3. որոշվում է ճեղքվածքի քանակական մեծությունը՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների
4. հաշվարկվում է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ենթադրում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության և տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխության վրա հիմնված վերլուծություն:
Դյուրացիայի մոդելով ռիսկի չափման ժամանակ՝
1. հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիան և դրամական հոսքերի ներկա արժեքի փոփոխության ավելի ստույգ հաշվարկման համար նաև ուռուցիկության գործակիցը
2. որոշվում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունը
3. հաշվարկվում է բանկի կապիտալի շուկայական արժեքի փոփոխությունը՝ որպես ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխված արժեքների տարբերություն:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,395,497	4,939,727	29,647	**12,364,871**
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,919,953	876,218	21,692	**2,817,863**
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	844,309	0	0	**844,309**
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,380,899	41,500,256	0	**63,881,155**
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	29,964	0	0	**29,964**
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	6,180,987	1,727,401	0	**7,908,388**
Այլ	7,163,594	8,767	0	**7,172,361**
Ընդամենը ակտիվներ	**45,915,203**	**49,052,369**	**51,339**	**95,018,911**
Պարտավորություններ	0	0	0	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	12,169,007	15,132,927	864	**27,302,798**
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,201,013	30,835,131	5,074	**55,041,218**
Այլ պարտավորություններ	1,104,264	14,047	0	**1,118,311**
Ընդամենը պարտավորություններ	**37,474,284**	**45,982,105**	**5,938**	**83,462,327**
Զուտ դիրք	***8,440,919***	***3,070,264***	***45,401***	***11,556,584***

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,077,064	2,484,378	32,190	**9,593,632**
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	314,363	191,913	34,432	**540,708**
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	450,206	0	0	**450,206**
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	27,242,759	36,440,571	0	**63,683,330**
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	115,036			**115,036**
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	6,273,732			**6,273,732**
Այլ	7,901,907	195,717	3,254	**8,100,878**
Ընդամենը ակտիվներ	**49,375,067**	**39,312,579**	**69,876**	**88,757,522**
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	11,840,613	8,582,615	580	**20,423,808**
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,116,725	31,779,586	18,561	**55,914,872**
Այլ պարտավորություններ	1,153,656	32,055	0	**1,185,711**
Ընդամենը պարտավորություններ	**37,110,994**	**40,394,256**	**19,141**	**77,524,391**
Զուտ դիրք	***12,264,073***	***-1,081,677***	***50,735***	***11,233,131***

* Բանկի <I խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ԱՄՆ-ի դոլարը, եվրոն, անգլիական ֆունտ ստեռլինգը, շվեյցարական ֆրանկ, կանադական դոլար, ավստրալիական դոլար, բանկային ոսկին:
** Բանկի <II խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ռուսական ռուբլին, վրացական լարին, ուկրաինական գրիվնյան:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակների.

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակները	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆյուչերսային գործիքների գծով				
-պարտավորություններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Ֆորվարդային գործիքների գծով				0
պարտավորություններ	0	0	0	0
-պահանջներ	0	0	0	0
Օպցիոնների գծով				0
պարտավորությունններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Սվոպերի գծով				0
-պարտավորություններ	0	3,816,875	0	3,816,875
-պահանջներ	3,288,385	528,690	0	3,817,075
Այլ ածանցյալ գործիքների գծով				0
պարտավորություններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	3,288,385	-3,288,185	0	200
Զուտ բաց դիրք*	**8,975,688**	**2,206,508**	**50,735**	**11,232,931**

* նախորդ աղյուսակում ստացված 'Զուտ դիրք' տողի տվյալներից հանվում են 'Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների' տողի համապատասխան տվյալները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխությունն ուղղակիորեն ազդում է բանկի տոկոսային ռիսկի, ակտիվների ու պարտավորությունների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Այդ պատճառով, ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետայնության վերլուծությունը թույլ է տալիս ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողներին վերլուծել բանկի տոկոսադրույքի ռիսկը և, հետևաբար, ակնկալվող օգուտները կամ վնասները:
Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	**դրամով**	**արտարժ.**	**դրամով**	**արտարժ.**	**դրամով**	**արտարժ.**	**դրամով**	**արտարժ.**	**դրամով**	**արտարժ.**	**դրամով**	**արտարժ.**
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	1,916,537	764,185	-	-	-	4,838	-	-	-	-	-	-
վարկեր	-	-								-		
ավանդներ	-	-				4,838						
հետգնման պայմանագրեր	1,916,400	-										
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ	1,757,148	6,975,318	4,495,100	6,194,253	2,175,696	3,799,430	3,303,343	2,709,123	7,149,015	19,114,810	3,500,611	2,707,308
վարկեր	1,712,134.27	6,975,317.89	4,366,378.27	6,194,252.69	1,983,639.73	3,799,430.02	3,007,252.41	2,709,123.23	6,816,793.48	19,114,810.33	3,500,610.84	2,707,307.84
ավանդներ												
ֆակտորինգ	45,014	-	128,722	-	192,056	-	296,091	-	332,221	-	-	-
լիզինգ		-	-	0.00	-	-	-	-	-	-	-	-
հետգնման պայմանագրեր												
արժութային սվոպ												
այլ												
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի				-	-	-	-	-	844,309	-		-

երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ									844,309		-	
կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ												
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր							44,277		3,760,677	1,727,401	2,376,413	
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	3,673,685	7,739,503	4,495,100	6,194,253	2,175,696	3,804,268	3,347,620	2,709,123	11,754,001	20,842,211	5,877,024	2,707,308
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	8,417,754	13,226,836	35,523	145,125	203,504	145,126	683,687	-	1,879,955	-	-	-
վարկեր	50176	13166937	35523	0	153504	0	683687	0	1879955	0	0	0
ավանդներ	601,597	59,899	-	145,125	50,000	145,126	-	-	-	-	-	-
ֆակտորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	7,765,981											
արժութային սվոպ												
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	1,062,361	3,414,309	1,995,858	3,724,979	1,137,685	3,420,928	3,169,809	6,914,637	4,779,967	9,900,760	4,899,665	6,581,266
ավանդներ	1,062,361	3,414,309	1,995,858	3,724,979	1,137,685	3,420,928	3,169,809	6,914,637	4,779,967	9,900,760	4,899,665	6,581,266
հետգնման պայմանագրեր												
արժութային սվոպ												
այլ												
Ներգրաված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	9,480,115	16,641,145	2,031,381	3,870,104	1,341,189	3,566,054	3,853,496	6,914,637	6,659,922	9,900,760	4,899,665	6,581,266
Զուտ դիրք	- 5,806,430	- 8,901,642	2,463,719	2,324,148	834,507	238,214	- 505,876	- 4,205,513	5,094,079	10,941,452	977,359	- 3,873,958

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ,	6,857,064	2,516,568									220,000	
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	314,300	124,467	-	-	-	-	-	-	-	37,997	63	63,881
վարկեր		188								37,997		
ավանդներ												
հետգնման պայմանագրեր	314,154											
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ	2,908,111	14,370,688	2,156,727	1,920,364	2,684,488	4,390,240	4,234,387	4,486,970	12,279,240	10,087,141	3,755,878	3,572,305
վարկեր	2,844,409	14,367,479	1,978,724	1,858,623	2,410,774	4,390,240	3,787,105	4,425,229	11,782,880	10,087,141	3,755,878	3,572,305
ֆակտորինգ	63,702		178,003		273,714		447,282		496,360			
լիզինգ		3,209		61,741				61,741				
հետգնման պայմանագրեր												
արժութային սվոպ												
այլ												

Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի	578,164	-	- 3,507	-	-	-	-	-	-	-	118,543	-
երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	127,958		- 3,507								-	
կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ												
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գոծիքներ											118,543	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	6,145,774											
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	722,318	28,086			232,297						6,947,292	170,885
Ընդամենը	17,525,731	17,039,809	2,153,220	1,920,364	2,916,785	4,390,240	4,234,387	4,486,970	12,279,240	10,125,138	11,041,776	3,807,071
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	8,098,544	3,912,216	389,239	3,534,888	550,912	1,044,934	415,036	91,355	1,295,393	-	1,091,659	-
վարկեր	200,510	3,144,618	356,239	3,392,396	540,912	949,940	97,694	67,606	1,295,393		1,091,659	
ավանդներ	906,972	1,511	33,000	142,492	10,000	94,994	317,342	23,749				
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	6,920,688											
արժութային սվոպ												
այլ	70,374	766,087										
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	7,928,984	3,432,000	1,581,675	2,199,446	1,039,021	3,242,419	4,226,000	6,342,536	3,427,651	15,205,117	5,909,094	1,373,374
ավանդներ	506,872	964,332	1,581,675	2,166,563	961,521	3,209,266	4,148,500	6,266,658	3,358,271	15,034,057	3,839,094	1,373,374
հետգնման պայմանագրեր												
արժութային սվոպ												
այլ	7,422,112	2,467,668		32,883	77,500	33,153	77,500	75,878	69,380	171,060	2,070,000	
Ներգրաված այլ միջոցներ	1,143,467	32,055			713						9,476	
Ընդամենը	17,170,995	7,376,271	1,970,914	5,734,334	1,590,646	4,287,353	4,641,036	6,433,891	4,723,044	15,205,117	7,010,229	1,373,374
Զուտ դիրք	354,736	9,663,538	182,306	- 3,813,970	1,326,139	102,887	- 406,649	- 1,946,921	7,556,196	- 5,079,979	4,031,547	2,433,697

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	**Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ**		**Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի տոկոսադրույքներ**	
	ՀՀ դրամ	**Արտարժույթ**	**ՀՀ դրամ**	**Արտարժույթ**
	%	**%**	**%**	**%**
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին.կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝			24.00	1.56
միջբանկային վարկեր				
միջբանկային ռեպո	10.24			
միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17.78	13.23	18.40	12.37
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր			15.53	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	12.34		13.32	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.49	7.68	8.17	6.62
Պարտավորություններ հաճա խորդների նկատմամբ	12.41	9.06	10.07	8.83
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				

3.32.3.Իրացվելիության ռիսկ

Բանկում իրացվելիության կառավարումը կարգավորող հիմնական ներքին իրավական ակտերից են՝ <Արցախբանկ> ՓԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման քաղաքականությունը, <Արցախբանկ> ՓԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման
Համաձայն <Արցախբանկ> ՓԲԸ Վարչության 22.12.2011թ. թիվ 7 որոշմամբ հաստատված <<Արցախբանկ> ՓԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կանոնակարգի> Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեն (ԱՊԿԿ)
Բանկում իրացվելիության կառավարման հիմնական մեթոդ է հանդիսանում ակտիվների կառավարման վրա հիմնված՝ առաջնային ու երկրորդային պահուստների ստեղծման ու կառավարման մեթոդը:

Իրացվելիության առաջնային պահուստը՝ բանկի իրացվելիության գլխավոր աղբյուրն է: Առաջնային պահուստները կազմված են բացարձակ իրացվելի միջոցներից՝ կանխիկ դրամական միջոցներից և թղթակցային հաշիվներում մնացորդներից:

Իրացվելիության երկրորդային պահուստները՝ բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվներն են, որոնք կարճ ժամկետներում և նվազագույն կորուստների ռիսկով կարելի է վերափոխել կանխիկ դրամական միջոցների: Դրանք ձևավորվում են ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսերից և ՀՀ ԿԲ թողարկած արժեթղթերից:

Իրացվելիության կառավարման համար կիրառվում են նաև ակտիվների ու պարտավորությունների կառավարման այլ մեթոդներ, որոնցից են.

Իրացվելի ակտիվները վաճառելու մեթոդը. Իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում բանկը դրամական միջոցներ ստանալու համար վաճառում է ակտիվներ:

Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդը. Բանկն իրականացնում է հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում (ոչ ավել քան 3-6 ամսով): Այս մոտեցման ժամանակ բանկը պահպանում է իրացվելիությունը, եթե ակտիվները տեղաբաշխված են կարճաժամկետ վարկերում, ժամանակին և ամբողջությամբ մարվում են փոխառուների կողմից:

Ակնկալվող եկամուտների ծրագրման մեթոդը. Այս մեթոդը հիմնված է բանկային իրացվելիության ծրագրման հնարավորության վրա, եթե վարկերի մարումների գծով վճարների գրաֆիկի հիմքում դրվեն փոխառուի ապագա եկամուտները: Բանկային իրացվելիության վրա կարելի է ազդել՝ փոփոխելով վարկերի և ներդրումների մարման ժամկետների կառուցվածքը՝ փոխառուներից տոկոսների մշտական ներհոսքի ապահովման համար՝ հիմնական պարտքի մարման գրաֆիկի համաձայն իրացվելիության պահպանման նպատակով:
Պարտավորությունների կառավարման մեթոդ. Կայանում է նրանում, որ բանկը իրացվելիություն է ձեռք բերում ֆինանսական շուկայում արտաքին փոխառությունների միջոցով, ինչը ենթադրում է փոխառու միջոցների աղբյուրների փնտրման, դրանցից ամենահուսալիների

Իրացվելիության կառավարման և վերահսկման համար բանկն ուղղորդվում է հետևյալ սկզբունքներով.

Բանկը ղեկավարվում է իրացվելիությունը երկու բաղադրիչների բաժանելու սկզբունքով: Դրանք են.

ա) ընթացիկ իրացվելիություն,

բ) ժամկետային իրացվելիություն:

Բանկը իրացվելիության և եկամտաբերության միջև նախապատվությունը տալիս է իրացվելիությանը:
Բանկը չի իրականացնում ներդրումներ արժեթղթերում, փայամասնակցություն ձեռք չի բերում առանց համապատասխան ֆինանսատնտեսական հաշվարկների՝ միջոցները անշարժունակ չդարձնելու համար:
Բանկը բավարար սեփական միջոցներ չունենալու դեպքում չի իրականացնում խոշոր կապիտալ ներդրումներ:
Բանկը իրացվելիությունը կառավարում է տարբեր մեթոդների համակցման միջոցով՝ կախված արտաքին միջավայրի փոփոխության հետ՝ իրացվելիության լավագույն իրավիճակին հասնելու համար:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հետ կապված բանկում հաստատված են հետևյալ սահմանաչափերը.
1. (Վարկեր + ֆակտորինգ + լիզինգ + այլ ռիսկային ներդրումներ) և (Կապիտալ - հիմնական միջոցներ - ոչ նյութական ակտիվներ – կապիտալ ներդրումներ - շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ + ժամկետային ավանդներ + ժամկետային

2. (ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր + ՀՀ ԿԲ թողարկած արժեթղթեր + ռեպո + միջբանկային վարկեր մինչև 1 ամիս մարման ժամկետով՝ ապահովված արժեթղթերով) / 0.4*Ցպահանջ ավանդներ + 0.3*Բանկային հաշիվներ նվազագույն սանմանը՝ 0.9

3. (Կանխիկ դրամական միջոցներ + Թղթ. հաշիվներ) / (Թղթ. հաշիվներ + 0.6*Ցպահանջ ավանդներ+ 0.7*Բանկային հաշիվներ) նվազագույն սահմանը՝ 0.5,

4. (Կանխիկ դրամական միջոցներ + ՀՀ ԿԲ-ում թղթ. հաշիվներ) /(Ցպահանջ ավանդներ + լորո հաշիվներ + Բանկային հաշիվներ)նվազագույն սահմանը՝ 0.1,

5. (Կանխիկ դրամական միջոցներ+ ՀՀ ԿԲ-ում թղթ. հաշիվներ) / (Ցպահանջ ավանդներ + լորո հաշիվներ + Բանկային հաշիվներ + Ժամկետային ավանդներ)՝ 0.01 - 0.3,

6. Բանկի վարկերի գծով պայմանական պարտավորությունների և ընդհանուր վարկերի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝ 20%,

7. Բանկի պայմանական պարտավորությունների (բացառությամբ վարկերի գծով պայմանական պարտավորությունների) և բարձր իրացվելի ակտիվների միջև առավելագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 30%,
8. Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (ընդհանուր իրացվելիություն) սահմանվում է 18 %,

9. Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (Ն211 նորմատիվ) սահմանվում է 5 %,

10. Այն դեպքում, երբ երկրորդ խմբի որևէ արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունները ամսվա միջին օրական հաշվարկով գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5 տոկոսը, ապա յուրաքանչյուր այդպիսի երկրորդ խմբի արտարժույթի համար տվյալ ամսվան հաջորդող ամսվա համար հաշվարկվում է նորմատիվ, որն իրենից ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների ու ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև հարաբերակցություն: Այս նորմատիվի նվազագույն մեծությունը սահմանվում է 5 %,

11. Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված նորմատիվային ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (ընթացիկ իրացվելիություն) սահմանվում է 75 %,

12. Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված նորմատիվային ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 15 %,

13. Այն դեպքում, երբ երկրորդ խմբի որևէ արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունները ամսվա միջին օրական հաշվարկով գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5 տոկոսը, ապա յուրաքանչյուր այդպիսի երկրորդ խմբի արտարժույթի համար տվյալ ամսվան հաջորդող ամսվա համար հաշվարկվում է նորմատիվ, որն իրենից ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային բարձր իրացվելի ակտիվների ու ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այդ արտարժույթով արտահայտված նորմատիվային ցպահանջ պարտավորությունների միջև հարաբերակցություն: Այս նորմատիվի նվազագույն մեծությունը սահմանվում է 15 %,

14. Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը՝ 16%:

3, 4, 5 համարի տակ ցուցանիշների հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով, այլ ցուցանիշների հաշվարկի համար վերցվում են միջին ամսական մեծությունները:

Բանկի իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվում են նաև ֆինանսական աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերը:

Մեկ անձից ներգրավվող փոխառու միջոցների առավելագույն թույլատրելի գումարը կազմում է Բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 25%-ը, բացառությամբ կառավարության և Բանկի հետ կապված անձանց նկատմամբ պարտավորությունների:

Բանկի հետ կապված անձանցից ներգրավվող փոխառու միջոցների առավելագույն գումարը կազմում է ընդհանուր պարտավորությունների 50%, հաշվի առնելով կապված անձի հետ փոխկապված անձանց պարտավորությունների ընդհանուր գումարները:
Բանկի՝ հաճախորդներին տրամադրված վարկերի՝ ներառյալ փոխառությունների և հաճախորդներից ներգրավված ավանդների՝ ներառյալ փոխառությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը հաստատել.
1. (մինչև 30 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - մինչև 30 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանաչափը՝ 0.3
2. (31-90 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 31-90 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանաչափը՝ 0.4,
3. (91-180 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 91-180 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանաչափը ՝ 0.4,
4. (181-270 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 181-270 օր մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանաչափը ՝ 0.4
5. (271օրից մինչև 1 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 271օրից մինչև 1 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ ՝առավելագույն սահմանաչափը ՝ 0.6,
6. (1-2 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 1-2 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանաչափը՝ 0.7,
7. (2-5 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 2-5 տարի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանաչափը՝ 0.8,
8. (5 տարուց ավելի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկեր՝ ներառյալ փոխառություններ - 5 տարուց ավելի մարման ժամկետ ունեցող հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ՝ ներառյալ փոխառություններ) / Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալ՝ առավելագույն սահմանաչափը՝ 0.8:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			12,237,585							12,237,585

Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			898,618	1,919,246						2,817,864
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,616,870	3,212,870		19,208,485	5,338,324	5,417,261	23,396,026	5,691,320		63,881,155
Արժեթղթեր, այդ թվում՝										-
առևտրային նպատակով պահվող							844,308			844,308
վաճառքի համար մատչելի			29,964							29,964
մինչև մարման ժամկետր պահվող			776	24,914		18,634	16,664			60,988
ռեպո համաձայնագրով վաճառված			191,340		1,263,745		5,291,879	1,100,436		7,847,400
Այլ պահանջներ		566	3,284,834	26,529	30,500	84,000	63,500		3,848,470	7,338,399
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,616,870	3,213,436	16,643,117	21,179,174	6,632,569	5,519,895	29,612,377	6,791,756	3,848,470	95,057,663
Այդ թվում՝										-
I խմբի արփարժույթով	1,396,229	2,106,583	5,854,757	13,793,314	3,450,236	2,460,241	19,086,072	2,461,463		50,608,895
II խմբի արփարժույթով			51,338							51,338
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	33	41,519		969	538	1,158	13,938	54,498		112,653
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,616,837	3,171,351		21,099,862	6,601,531	5,411,581	28,963,558	4,009,333		70,874,053
Անտոկոս		566	16,643,117	78,343	30,500	107,156	634,881	2,727,925	3,848,470	24,070,958
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,699,062	21,575,806	197,451	266,838	1,503,981	1,059,659		27,302,797
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝			9,999,429	10,080,215	4,468,105	9,919,607	13,625,042	6,948,820	-	55,041,218
ցպահանջ ավանդներ			9,554,290							9,554,290
ժամկետային ավանդներ	-	-	258,369	10,080,215	4,468,105	9,919,607	13,625,042	6,948,820		45,300,158
այլ			186,770							186,770
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Այլ պարտավորություններ			1,108,834						9,476	1,118,310
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			907,859	529,562	18,951	285,881	61,119			1,803,372
Այդ թվում Պայմանագրային պարտավորություններ**				34,462	31,698	63,397	429,411	141,974		700,942
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			13,807,325	31,656,021	4,665,556	10,186,445	15,129,023	8,008,479	9,476	83,462,325
Այդ թվում՝										-
I խմբի արփարժույթով			3,899,202	20,228,572	3,441,846	6,932,823	8,897,275	2,582,390		45,982,108
II խմբի արփարժույթով			5,939							5,939
*'Խոշոր' պարփավորություններ**			907,859	529,562	18,951	285,881	61,119			1,803,372
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով							2,367	14,526		16,893
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			7,417,989	30,531,316	4,665,556	10,186,445	15,126,656	7,993,953		75,921,915
Անտոկոս			6,389,336	1,124,705					9,476	7,523,517
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	1,616,870	3,213,436	2,835,792	-10,476,847	1,967,013	-4,666,550	14,483,354	-1,216,723	3,838,994	11,595,338
Այդ թվում՝										-
I խմբի արփարժույթով	1,396,229	2,106,583	1,955,555	-6,435,258	8,390	-4,472,582	10,188,797	-120,927	-	4,626,787
II խմբի արփարժույթով	-	-	45,399	-	-	-	-	-	-	45,399
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	33	41,519	-	969	538	1,158	11,571	39,972	-	95,760
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,616,837	3,171,351	-7,417,989	-9,431,454	1,935,975	-4,774,864	13,836,902	-3,984,620	-	-5,047,862
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք			2,835,792	-10,476,847	1,967,013	-4,666,550	14,483,354	-1,216,723	3,838,994	11,595,338

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			9,373,632						220,000	9,593,632
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			125,013	313,754			37,998		63,944	540,709
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,131,493	6,636,145	-	15,513,286	6,032,742	7,748,581	17,894,863	6,726,220		63,683,330
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	6,720,257	3,680	-	-	-	115,036	6,838,973
առևտրային նպատակով պահվող				450,205						450,205
վաճառքի համար մատչելի									115,036	115,036
մինչև մարման ժամկետը պահվող				52	3,680					3,732
ռեպո համաձայնագրով վաճառված				6,270,000						6,270,000
Այլ պահանջներ	18,000	37,597	3,180,672	27,056	8,000	89,700	117,300		4,622,553	8,100,878
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3,149,493	6,673,742	12,679,317	22,574,353	6,044,422	7,838,281	18,050,161	6,726,220	5,021,533	88,757,522
Այդ թվում՝										
I խմբի արժույթով	1,056,951	3,735,454	9,827,157	7,286,217	1,506,703	4,498,829	18,309,902	2,994,974	63,881	49,280,068
II խմբի արժույթով			55,296							55,296
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				63,346		63,346				126,692
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	3,129,873	6,637,765		22,474,255	6,036,422	7,685,234	17,932,861	6,726,220		70,622,630
Անտոկոս	19,620	35,977	12,679,317	36,752	8,000	89,701	117,300		5,021,533	18,008,200
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			1,253,773	14,675,539	1,601,049	506,394	1,295,394	1,091,659	-	20,423,808
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝			10,071,405	5,074,307	4,285,188	10,568,687	18,632,798	7,282,487		55,914,872
ցպահանջ ավանդներ			9,443,075							9,443,075
ժամկետային ավանդներ	-	-	187,118	5,074,307	4,285,188	10,568,687	18,632,798	7,282,487		46,030,585
այլ			441,212							441,212
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Այլ պարտավորություններ			1,176,235						9,476	1,185,711
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			1,373,745	48,367	48,186	1,282,745	494			2,753,537
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			12,501,413	19,749,846	5,886,237	11,075,081	19,928,192	8,374,146	9,476	77,524,391
Այդ թվում՝										-
I խմբի արժույթով			3,404,000	9,683,041	4,294,684	6,433,996	15,205,128	1,373,393		40,394,242
II խմբի արժույթով			19,143							19,143
*'Խոշոր' պարտավորություններ**			1,303,182	8,041,215	2,169,616	1,029,102	6,945,542	4,304,466		23,793,123
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				67,606		67,607	2,030	10,933		148,176
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			5,784,479	19,634,195	5,886,237	11,007,475	19,928,192	8,361,183		70,601,761
Անտոկոս			6,716,934	48,045					9,476	6,774,455
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	3,149,493	6,673,742	177,904	2,824,507	158,185	-3,236,800	-1,878,031	-1,647,926	5,012,057	11,233,131
Այդ թվում՝										-
I խմբի արժույթով	1,056,951	3,735,454	6,423,157	-2,396,824	-2,787,981	-1,935,167	3,104,774	1,621,581	63,881	8,885,826
II խմբի արժույթով	-	-	36,153	-	-	-	-	-	-	36,153
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-4,260	-	-4,261	-2,030	-10,933	-	-21,484

Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	3,129,873	6,637,765	- 5,784,479	2,840,060	150,185	- 3,322,241	- 1,995,331	- 1,634,963	-	20,869
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք			177,904	2,824,507	158,185	- 3,236,800	- 1,878,031	- 1,647,926	5,012,057	11,233,131

* ''Խոշոր' պարտավորություններ' տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի
** 'Պայմանագրային պահանջներ' տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված
*** 'Պայմանագրային պարտավորություններ' տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

Ծանոթագրություն 33.<Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն>

Ծանոթագրություն 33-ում ներկայացվում են կապիտալի վերաբերյալ բացահայտումներ, այդ թվում՝

Կապիտալի գործիքներ	31/12/2015
այլ կապիտալի գործիքներ*	31,457

*«ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ վարկային բյուրոյի,<Արքա> ՓԲԸ-ի արժեթղթերը

Ընդհանուր կապիտալի և Ն1 նորմատիվի ցուցանիշները առ 31 դեկտեմբեր 2015թ.

Ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը	9,972,911	10,348,167	10,431,159
ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	5,000,000	5,000,000	5,000,000
Ն1(%)	**17.97**	**18.4**	**19.76**
ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	**12**	**12**	**12**
ամսաթիվը	**31/10/2015**	**30/11/2015**	**31/12/2015**

Հաշվետու ժամանակաշրջանում բանկը չի խախտել կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները :

Ծանոթագրություն 34.<Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք>

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.
-Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական

-Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:
Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:
Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը

Ծանոթագրություն 35<Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում>

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում :

Ծանոթագրություն 36. <Ապաճանաչում>

Ֆինանսական ակփիվներ
Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.
-վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
-Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:
Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին

Ծանոթագրություն 37.<Գրավադրված ակտիվներ>

Բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38.<Ընդունված գրավ>
Գրավով ապահովված ակտիվների ընդհանուր գումարը կազմել է 118 097 394 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 39.<Պարտավորությունների չկատարում/խախտում>
Բանկը չունի չկատարված/խախտված պայմանագրային պարտավորություններ :